

МІСЦЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Кобелєва Т.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Електротехнічна промисловість виникла у 80-х рр. XIX ст., швидко розвивалась - в Німеччині і США. В Росії перші заводи по випуску електротехнічної продукції було організовано в кінці XIX ст. в Москві, Петербурзі та Ризі. В електротехнічній промисловості дореволюційної Росії переважав іноземний капітал. За роки Радянської влади було реконструйовано на новій технічній базі й значно розширено старі заводи електротехнічної промисловості, збудовано ряд нових потужних підприємств у Москві, Свердловську, Новосибірську, Харкові, Запоріжжі, Таллінні, Єревані, Ташкенті та інших містах. За виробництвом електротехнічної продукції колишній СРСР посідав 2-е місце в світі. На Україні перше підприємство електротехнічної промисловості (кабельний завод у Києві) – було створене в 1900 році, а в 1916 році засновано електромеханічний завод у Харкові. Однак як галузь промисловості електротехнічна промисловість в основному створена в радянський час. За роки довоєнних п'ятирічок старі підприємства було докорінно реконструйовано, збудовано нові. В післявоєнні роки споруджено ряд великих підприємств галузі. Серед них: з-д «Електроважмаш»- у Харкові, Первомайський електромеханічний завод, Запорізький трансформаторний, завод світлотехнічного електроустаткування в Тернополі, Новокаховський електромашинобудівний, Слов'янський високовольтних ізоляторів, Рівненський високовольтної апаратури, Хмельницькі заводи по виробництву трансформаторів і підстанцій, запорізькі заводи по виготовленню електричних апаратів, високовольтної апаратури, кабельної продукції («Запоріжкабель») і завод «Перетворювач», Полтавський завод газорозрядних ламп, Нововолинський завод спеціального технологічного устаткування та інші. Всього на Україні в цей час діє понад 50 спеціалізованих підприємств електротехнічної промисловості. На базі провідних підприємств і науково-дослідних інститутів створено ряд виробничих і науково-виробничих об'єднань. За обсягом виробленої продукції електротехнічна промисловість України знаходиться на другому місці серед країн бувшого СРСР.

Місце електротехнічної підгалузі в структурі вітчизняної промисловості і машинобудування можна розглядати в широкому і вузькому сенсі. В вузькому сенсі до електротехніки слід відносити тільки традиційно електротехнічні товари, виключаючи з них електронне та оптичне устаткування. Такий підхід може і буде більш точним з точки зору чистоти номенклатури електротехнічних виробів, але призведе до суттєвих складнощів при проведенні аналізу поточного стану та перспектив розвитку галузі, так як доступна офіційна статистика по такому напрямку відсутня. Виходячи з цього ми пропонуємо проводити аналіз електротехнічної галузі в широкому плані, тобто з урахуванням електронного та оптичного обладнання.